

ŁUKASZ JUREK

CHARAKTER PRAWNY ANEKSU DO PROTOKOŁU KONTROLI PŁATNIKA SKŁADEK. WYBRANE ZAGADNIENIA

ZUS jest instytucją zabezpieczenia społecznego, która chroni ubezpieczonych przed ziszczeniem się określonych kategorii ryzyka. Podleganie do ubezpieczeń społecznych powstaje w wyniku ziszczenia się okoliczności określonych przez ustawodawcę w u.s.u.s. Wystąpienie tych okoliczności niesie określone przez ustawodawcę konsekwencje na gruncie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Konsekwencje te dotyczą w szczególności płatnika składek, który jest zobowiązany zgodnie z art. 36 ust. 2 ustawy systemowej do dokonania zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób spełniających warunki podlegania do tych ubezpieczeń. Samo zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych ubezpieczonego nakłada na płatnika składek określone przez ustawodawcę obowiązki wobec ZUS, realizowane na rzecz ubezpieczonego. Zgłoszenie danego płatnika składek, a następnie kolejnych ubezpieczonych, uprawnia ZUS do kontroli wywiązywania się przez płatników składek z nałożonych na nich przez ustawodawcę obowiązków. Kontrola płatników składek posiadających status przedsiębiorcy przeprowadzana jest w trybie u.s.d.g., z odwołaniem do tych przepisów ustawy systemowej, których materia nie została w podstawowej dla kontroli płatników składek ustawie uregulowana, w pozostałych przypadkach właściwa jest ustawa systemowa. Finalnym etapem kontroli jest sporządzenie protokołu kontroli, który stanowi podstawę do dokonania przez płatnika składek korekt do złożonych uprzednio deklaracji rozliczeniowych. Jednakże ZUS często obok protokołu kontroli przekazuje płatnikowi składek również aneks do protokołu kontroli. Przedmiotem niniejszej pracy jest określenie czy przekazany płatnikowi składek aneks do protokołu kontroli płatnika składek ma podobnie zobowiązujący charakter jak protokół kontroli, czy też z przekazania go płatnikowi składek należy wyciągać odmienne konsekwencje?

Na wstępie niniejszej pracy, celem przybliżenia czytelnikowi omawianych zagadnień, należy wyjaśnić pojęcia, które mają podstawowe znaczenie z uwagi na jej przedmiot. Definiując płatnika składek odwołujemy się do art. 4 pkt 2 u.s.u.s. Zgodnie z powołanym przepisem płatnikiem składek jest pracodawca w stosunku do zatrudnianych pracowników i osób odbywających służbę zastępczą oraz jednostka organizacyjna lub osoba fizyczna pozostająca z inną osobą fizyczną w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi, w tym z tytułu przebywania na urlopie wychowawczym albo pobierania zasiłku macierzyńskiego, z wyłączeniem osób, którym zasiłek macierzyński wypłaca ZUS. Za osoby pobierające świadczenia socjalne wypłacane w okresie urlopu, osoby pobierające zasiłek socjalny wypłacany na czas przekwalifikowania zawodowego i poszukiwania nowego zatrudnienia oraz za osoby pobierające wynagrodzenie przysługujące w okresie korzystania ze świadczenia górniczego lub w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie płatnikiem składek jest jednostka wypłacająca świadczenia socjalne, zasiłki socjalne oraz wynagrodzenia przysługujące w okresie korzystania ze świadczenia górniczego lub w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie. Płatnikiem składek jest również podmiot, na rzecz którego rzecz jest wykonywana odpłatnie praca w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania w stosunku do osób, które ją wykonują, na podstawie skierowania do pracy lub podlegają ubezpieczeniom społecznym z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego, jeżeli zasiłek wypłaca ten podmiot. Płatnikiem składek może być również, w sytuacjach określonych w powołanym przepisie, ubezpieczony zobowiązany do opłacenia składek na własne ubezpieczenia społeczne, Kancelaria Sejmu, duchowny niebędący członkiem zakonu albo przełożony domu zakonnego lub klasztoru w stosunku do członków swych zakonów lub, za zgodą ZUS, inna zwierzchnia instytucja diecezjalna lub zakonna w stosunku do duchownych objętych tą zgodą, jednostka organizacyjna podległa Ministrowi Obrony Narodowej, ośrodek pomocy społecznej, powiatowy urząd pracy, centrum integracji społecznej, ZUS, podmiot wypłacający stypendium sportowe, minister właściwy do spraw finansów publicznych oraz dyrektor izby celnej, Krajowa Szkoła Administracji Publicznej, osoba prowadząca pozarolniczą działalność, wojewódzki urząd pracy, jednostka obsługi ekonomiczno-administracyjnej utworzona przez jednostkę samorządu terytorialnego, podmiot, w którym jest pełniona służba przez żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oddelegowanych do pełnienia w nim służby, wójt, burmistrz lub prezydent miasta oraz podmiot, który wypłaca świadczenie szkoleniowe po ustaniu zatrud-

nienia i inne niż powiatowe urzędy pracy podmioty kierujące, w stosunku do osób pobierających stypendium w okresie szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego, którymi są jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, z wyjątkiem wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy. Mówiąc natomiast o ZUS mamy na myśli posiadającą osobowość prawną państwową jednostką organizacyjną. Do zadań tej instytucji należy w szczególności gromadzenie składek na ubezpieczenia społeczne za ubezpieczonych oraz dystrybucja świadczeń. ZUS wypłaca w szczególności świadczenia emerytalne, rentowe, zasiłki chorobowe oraz zasiłki macierzyńskie. Należy wyraźnie podkreślić, że pojęcie kontroli nie zostało zdefiniowane w literaturze w jednolity sposób. Wyróżniane są różne definicje kontroli, a w szczególności te o znaczeniu funkcjonalnym i zarządczym. Kontrola w ujęciu funkcjonalnym to „badanie lub przegląd polegający na ustaleniu stanu faktycznego, porównaniu go za stanem wymaganym”¹⁹. Ujęcie zarządcze oznacza zaś „przyjęty system zarządzania, (...) służący do uzyskania racjonalnej pewności, że cele zostaną osiągnięte”²⁰. Aby określić istotę kontroli konieczne jest zatem wyróżnienie celu kontroli, podmiotu kontroli, przedmiotu kontroli oraz jej zakresu³.

Należy zauważyć, bazując na wiedzy opartej na doświadczeniu życiowym, że w samą istotę funkcjonowania instytucji wpisane jest ryzyko popełnienia błędu. W przypadku przedsiębiorstw komercyjnych ma to często negatywne konsekwencje natury ekonomicznej, natomiast przykładowo w zakresie funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, niekorzystne rozstrzygnięcia sądów wyższej instancji mogą mieć negatywny wpływ na dalszy rozwój zawodowy sędziego. Jednakże, jeżeli zgodnie z Konstytucją RP zapewniono obywatelom dwuinstancyjne sądownictwo, dopuszczając tym samym korektę już wydanych orzeczeń, to trudno odmówić prawo do korekty swoich decyzji ZUS, czy też osobom działającym w jego imieniu. Zgodnie z art. 113 ust. 1 k.p.a. organ administracji publicznej może z urzędu lub na żądanie strony prostować w drodze postanowienia błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki w wydanych przez siebie decyzjach. Zgodnie z ust. 3 powołanego wyżej przepisu na postanowienie w sprawie sprostowania i wyjaśnienia służy zażalenie. Na wstępie już należy zauważyć, że ustawodawca wprowadzając pojęcia „błędów pisarskich i rachunkowych” oraz „oczywistych pomyłek” nie do-

1 A. Morow, *Kontrola i jej kryteria, rodzaje kontroli, standardy kontroli, procedury kontroli*, [w] *Audyt wewnętrzny w jednostkach sektora finansów publicznych*, red. J. Szczot, Lublin 2012, s. 21.

2 *Ibidem*.

3 *Ibidem*, s. 22.

konał ich zdefiniowania. Dla prawidłowego stosowania tego przepisu – zgodnie ze stanowiskiem NSA – niezbędne jest rozumienie wskazanych wyrazów w sposób potoczny, czyli taki, który jest zgodny z ich znaczeniem mającym zastosowanie w życiu codziennym⁴. W literaturze przedmiotu aktualność zachowuje określenie tych pojęć zaproponowane przez Najwyższy Trybunał Administracyjny. NTA⁵ przyjął, że definicję błędu pisarskiego wypełnia „widoczne wbrew zamierzeniu władzy niewłaściwe użycie wyrazu, widocznie mylna pisownia albo widoczne niezamierzone opuszczenie jednego lub więcej wyrazów (...)”⁶. Jak słusznie zauważa J. Borkowski nie jest dopuszczalne, aby istotne błędy i omyłki podlegały sprostowaniu⁷. Nie jest zatem dopuszczalne, aby w wyniku sprostowania dochodziło do zmiany merytorycznego rozstrzygnięcia, które miałyby wpływ na zakres albo charakter przyznanych stronie uprawnień⁸. Rezultatem sprostowania nie może być zatem merytoryczna zmiana decyzji czy też ponowne rozstrzygnięcie, odmienne od rozstrzygnięcia pierwotnego⁹. W skutek błędów pisarskich i rachunkowych nie powstają zatem wątpliwości, co do sensu decyzji, jednakże powodują one, że myśl organu zostaje nieprawidłowo wyrażona¹⁰. Z. Kmiecik do oczywistych omyłek, niebędących błędami pisarskimi, rachunkowymi czy językowymi w szczególności zaliczył nieprawidłowe oznaczenie adresata oraz błędne przytoczenie powoływanego aktu prawnego. Wyraźnie zaznacza on jednak, że nie można postrzegać jako oczywistej omyłki błędu w ocenie wiarygodności dowodu, wadliwej oceny prawnej prawidłowo ustalonego stanu faktycznego sprawy czy też błędnego uzasadnienia decyzji. W drodze sprostowania możliwa jest także korekta tych błędów, które są wynikiem wadliwej technicznie pracy automatycznie funkcjonującego urzędu służącego do elektronicznego przetwarzania danych¹¹.

Specyfika postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych powoduje, że przepisy k.p.a. nie obowiązują wprost. Zgodnie z art. 83b ust.

4 Wyrok NSA z dnia 13 marca 1998 r., I SA/Lu 1091/96, Lex nr 33532.

5 Wyrok NTA z dnia 13 stycznia 1992 r., L. Rej. 8534/30 [za:] J. Pokrzywniki, *Postępowanie administracyjne. Komentarz – Podręcznik*, Warszawa 1948, s. 40-41.

6 *Ibidem*.

7 J. Borkowski [w:] B. Adamiak, J. Borkowski, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2012, s. 512.

8 G. Łaszczycza, C. Marzys, A. Matan, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Tom II. Komentarz do art. 104-269*, s. 144.

9 Wyrok NSA z dnia 4 maja 1988 r., III SA 1466/87, OSP 1990, z. 11-12, poz. 398.

10 Z. Kmiecik, *Sprostowanie decyzji administracyjnej*, Casus Nr 2/2008, s. 33-38.

11 *Ibidem*.

I u.s.u.s., jeżeli przepisy k.p.a. przewidują wydanie postanowienia kończącego postępowanie w sprawie, ZUS w takich przypadkach wydaje decyzje. W analizowanym przypadku błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki zostaną sprostowane w drodze decyzji, od której służy odwołanie do sądu powszechnego, ponieważ w przedmiotowym przypadku decyzja kończy postępowanie w danej sprawie. Jedynie na marginesie należy zauważyć, że w postępowaniach, które nie kończą postępowania w sprawie są wydawane postanowienia, od których jednakże zgodnie z ust. 3 powołanego wyżej przepisu zażalenie nie przysługuje. ZUS postanowienia wydaje jednakże niezwykle rzadko, stosowane one są jedynie w postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹². Należy w pełni podzielić stanowisko WSA, że art. 83b u.s.u.s. nie pełni roli kompetencyjnej. Przepis ten nie określa zdaniem sądu właściwości ZUS, ma na celu tylko wskazanie odmiennej formy jego działania, która polega na wydawaniu w miejsce postanowień kończących sprawę przewidzianych w k.p.a. decyzji, bądź też na pozbawieniu przymiotu zaskarżalności innych postanowień wydawanych przez ZUS, które zgodnie z przepisami k.p.a. podlegają zaskarżeniu w drodze zażalenia¹³.

Powyższy wywód jednoznacznie wskazuje, że część błędów w protokole kontroli może być skorygowana w drodze decyzji. Inne jednak błędy polegające w szczególności na konieczności dokonania odmiennej oceny zgromadzonego w trakcie kontroli materiału dowodowego nie mogą być korygowane w ten sposób, ponieważ wykraczają poza – powołaną już wyżej – definicję określającą rodzaj błędów, które mogą podlegać korekcie w tym trybie. Trudno jednakże odmówić ZUS również prawa do korekty w zakresie zmiany sposobu oceny zgromadzonych dowodów, które mogą być oceniane inaczej, także w skutek dodatkowych dokumentów przekazanych przez płatnika. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 91 ust. 3 i 4 u.s.u.s. płatnik składek ma prawo w terminie 14 dni od daty otrzymania protokołu kontroli złożyć pisemne zastrzeżenia do jego ustaleń, wskazując równocześnie stosowne nowe środki dowodowe. Inspektor kontroli ma obowiązek rozpatrzyć zgłoszone zastrzeżenia i w razie potrzeby podjąć dodatkowe czynności kontrolne. O sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń płatnika składek informuje się na piśmie. Ustawodawca nie określił terminu w jakim inspektor kontroli ZUS jest zobowiązany rozpatrzyć zastrzeżenia. Należy jednak podzielić pogląd M. Łabanow-

12 D. Sylwestrzak, [w:] J. Wantoch – Rekowski, *Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz*, Toruń – Warszawa 2007, s. 459.

13 Wyrok WSA z dnia 18 sierpnia 2006 r., III SA/Wa 1471/06, Lex nr 282445.

skiego, mając na uwadze brzmienie art. 123 ustawy systemowej, że zastrzeżenia należy rozpatrzyć bez zbędnej zwłoki, czyli zasadniczo nie później niż w ciągu 14 dni¹⁴. Ustawodawca zobowiązał inspektora kontroli ZUS do pisemnej odpowiedzi na zastrzeżenia, jednakże nie wskazał w jaki sposób możliwa jest zmiana brzmienia protokołu kontroli, nawet gdy kontrolujący podziela w całości je podziela. Ustawodawca nie określił w jakiej formie inspektor kontroli ZUS ma rozpatrzyć wniesione zastrzeżenia. Jak się wydaje – w związku z brakiem stosownych uregulowań – w zakresie rozpatrywania zastrzeżeń należy dochować wszelkich reguł zastrzeżonych dla samej kontroli. Kolejnym problemem w przypadku braku wniesienia przez płatnika składek zastrzeżeń i przekonania samego inspektora kontroli ZUS co do wadliwości dokonanych ustaleń jest brak podstaw prawnych do zmiany z urzędu brzmienia doręczonego już płatnikowi składek protokołu kontroli. Są to problemy niezwykle doniosłe ponieważ zgodnie z art. 91 ust. 5 ustawy systemowej protokół kontroli stanowi podstawę do wydania decyzji w zakresie art. 83 ustawy systemowej, tymczasem – jak wykazano wyżej – ustawodawca nie wskazał w jakiej formie możliwa jest zmiana jego brzmienia jeżeli już nawet sam inspektor kontroli ZUS przekonany jest o jego wadliwości. W tym miejscu należy również wskazać na wątpliwości związane z brzmieniem art. 41 ust. 7b w związku z art. 38 ust. 2 ustawy systemowej. Zgodnie z art. 41 ust. 7b płatnik składek przekazuje do ZUS imienne raporty miesięczne, po upływie każdego miesiąca kalendarzowego, w terminie ustalonym dla rozliczania składek. W przypadku nieprawidłowości, stwierdzonych w drodze kontroli, płatnik składek jest zobowiązany do korekty danych podanych w imiennym raporcie miesięcznym nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania kontroli. Należy zauważyć, że ustawodawca w żaden sposób nie odniósł się do sytuacji, w której do protokołu kontroli zostały wniesione zastrzeżenia, a dodatkowo gdy zostały one uznane przez inspektora kontroli ZUS za uzasadnione. Brzmienie cytowanego przepisu nie pozostawia wyboru, płatnik składek jest zobowiązany do złożenia korekt, nawet gdy jego argumenty zostały uznane za słuszne. Należy dodatkowo podkreślić, że nie ma podstawy prawnej do złożenia korekt w wyniku uznania złożonych przez płatnika składek zastrzeżeń, płatnik składek jest wciąż związany protokołem kontroli. Dopiero nie wypełnienie obowiązku z art. 41 ust. 7b skutkuje odesłaniem do art. 38 ust. 1, czyli wejściem z płatnikiem składek w spór, który kończy się wydaniem decyzji. Dopiero na tym

14 M. Łapanowski, [w:] J. Wantoch – Rekowski, *Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz*, Toruń – Warszawa 2007, s. 488.

etapie ZUS może wziąć pod uwagę zastrzeżenia co do brzmienia protokołu kontroli, zakończony pisemnym rozpatrzeniem wniesionych przez płatnika składek w szczególności w całości uznającym jego żądanie.

ZUS mając na uwadze obowiązujący stan prawny uznał, że nie może funkcjonować w obrocie prawnym protokół kontroli, który ma charakter zobowiązujący wobec płatnika składek, jeżeli poczynione w nim ustalenia nie są prawidłowe. W związku z tym wypracowano formułę aneksu do protokołu kontroli, który pozwala na skorygowanie nieprawidłowości w protokole kontroli, zmieniając ich brzmienie w oznaczonym w tym dokumencie zakresie. Aneks do protokołu kontroli nie spełnia jednak wymogów określonych w art. 91 ust. 1 ustawy systemowej. Należy bowiem przyjąć, że jeżeli już uznajemy formułę aneksu do protokołu kontroli jako dopuszczalną, służącą skorygowaniu błędnych ustaleń kontrolnych i realizacji zobowiązań nałożonych przez ustawodawcę, a dodatkowo sam aneks do protokołu kontroli nie został w ustawie wyraźnie wskazany, to należy sformułować wymaganie, aby wydawany dokument spełniał wymogi określone przez powołany wyżej przepis. Nowo wydany protokół kontroli podobnie jak protokół kontroli będzie musiał zatem zawierać oznaczenie terytorialnej jednostki organizacyjnej ZUS, czyli wskazanie oddziału, który przeprowadza kontrolę, oznaczenie kontrolowanego płatnika składek, oznaczenie inspektora kontroli ZUS wykonującego kontrolę wraz ze wskazaniem numeru jego legitymacji służbowej, określenie zakresu kontroli stosownie do brzmienia art. 86 ust. 2 ustawy systemowej, określenie czasu trwania kontroli z określeniem daty wszczęcia i zakończenia kontroli oraz z wymienieniem dni przerwy w kontroli, opis dokonanych ustaleń zawierający podstawy prawne, na których te zostały oparte, przedstawienie dowodów, pouczenie o prawie do złożenia zastrzeżeń, ponieważ od nowo wydanej protokołu kontroli również będą one przysługiwać, podpis i pieczęć inspektora kontroli ZUS oraz informację o wpisie do książki kontroli. Należy jednocześnie zauważyć, że posługiwanie się nazwą aneksu do protokołu kontroli jest niezasadne, ponieważ należy uznać, że jeżeli już konieczne jest wydanie nowego protokołu kontroli, ponieważ tylko w ten sposób spełniamy zadanie nałożone przez ustawodawcę obowiązkiem, to nowy dokument będzie w istocie nowym protokołem kontroli, którego doręczenie płatnikowi składek będzie jednocześnie uchyłać obowiązywanie doręczonego już wcześniej płatnikowi składek protokołu kontroli. Uchylenie obowiązywania tzw. „pierwotnego” protokołu kontroli będzie wynikać z samej istoty dokonywanych czynności. Jeżeli przykładowo ustawodawca w art. 91 ust. 4 u.s.u.s. zobowiązuje inspektora kontroli ZUS do rozpatrzenia zastrzeżeń i do sporządzenia informa-

cji na piśmie o sposobie ich rozpatrzenia, to tym samym należy domniemywać, że zakłada on w przypadku uwzględnienia zastrzeżeń, że zakwestionowany protokół kontroli utraci moc obowiązującą. Jako, że ustawodawca przewiduje, że kontrola ma kończyć się sporządzeniem protokołu kontroli, stąd też należy wydać nowy protokół kontroli, który uwzględni wniesione zastrzeżenia, jeżeli inspektor kontroli jak wspomniano wyżej podziela. Będzie to jednak możliwe jedynie w sytuacji, gdy płatnik wniesie zastrzeżenia do protokołu kontroli. Ta czynność niesie z sobą obowiązki nałożone przez ustawodawcę, zatem należy wyposażyć inspektora kontroli ZUS w środki, które pozwolą uczynić im zadość. Jeżeli natomiast płatnik składek nie wniósł zastrzeżeń do protokołu kontroli to trudno jest przyznać inspektorowi kontroli ZUS prawo do uchylenia obowiązującego protokołu kontroli jeżeli sam wykryje błąd, ponieważ ustawodawca nie wymaga żadnych dodatkowych czynności od inspektora kontroli, stąd też nie jest zasadne przyznawanie mu jakichkolwiek uprawnień w tym zakresie. O swoim stanowisku inspektor kontroli może natomiast poinformować komórkę wydającą decyzję w trybie art. 38 ust. 1 ustawy systemowej, gdy płatnik składek nie dokonał wcześniej korekt dokumentów rozliczeniowych, zgodnie z brzmieniem art. 41 ust. 7b ustawy systemowej. Wtedy takie stanowisko inspektora kontroli ZUS będzie jedną z okoliczności branych pod uwagę w postępowaniu wyjaśniającym przez komórkę wydającą decyzję. Jeżeli natomiast płatnik składek uczynił zadość obowiązkom wynikającym z protokołu kontroli to nie ma podstaw, aby na tym etapie domagać się od niego złożenia dalszych korekt dokumentów rozliczeniowych.

Trudno w oparciu o obowiązujące przepisy przyznać ZUS prawo do sporządzania aneksu do protokołu kontroli. W przypadku jego otrzymania przez płatnika składek należy uznać, że nie ma on charakteru zobowiązującego. Płatnik składek znając ostateczne ustalenia poczynione przez inspektora kontroli, celem zapewnienia zgodności z przepisami prawa, powinien korekty dokumentów rozliczeniowych złożyć, jednakże nie jest do tego zobowiązany. Należy uznać, że jeżeli płatnik składek złoży korekty zgodnie z „pierwotnym” protokołem kontroli to nie ma podstaw, aby skutecznie domagać się od płatnika składek uwzględnienia ustaleń zawartych w nowowydanym protokole kontroli. Jeżeli natomiast płatnik składek takich korekt nie złoży, to ZUS w ramach prowadzonego postępowania wyjaśniającego, stosownie do art. 38 ust. 2 ustawy systemowej, może również wziąć pod uwagę dodatkowe ustalenia poczynione przez inspektora kontroli. Niezależnie od powyższego formułując uwagę *de lege ferenda* trudno odmówić zasadności wprowadzenia instytucji aneksu protokołu kontroli. Aneks do protokołu kontroli pozwala na wy-

pełnienie obowiązków nakładanych przez ustawę systemową, pozwala na zapewnienie systemowego układu instytucji w ramach postępowania kontrolnego oraz rozstrzyga wątpliwości co do sposobu załatwienia sprawy związanej z wniesieniem zastrzeżeń do protokołu kontroli przez płatnika składek. Istotne jest również, aby było możliwe sporządzenie aneksu do protokołu kontroli nawet bez wniesienia zastrzeżeń przez płatnika składek. Inspektor kontroli ZUS powinien mieć prawo do dokonania korekty powziętych przez siebie ustaleń, które może być spowodowane także zmianą linii orzeczniczej. Wyraźne przyznanie mu takiego prawa zaoszczędzi istotne środki wymiaru sprawiedliwości, które mogłyby zostać wykorzystane na rozpatrywanie spraw o jednolitym zakresie przedmiotowym. Ważne jest aby przy dokonywaniu stosownych zmian w ustawie systemowej dokonać pełnego przeglądu funkcjonujących instytucji związanych z kontrolą płatników składek, tak aby po wprowadzeniu postulowanych zmian nie pojawiły się nowe wątpliwości.

THE LEGAL STATUS OF THE ANNEX TO THE CONTROL PROTOCOL. SELECTED ISSUES

SUMMARY

Annex to the control protocol is a means of correction of the findings of the inspection report. The legislature, however, did not provide such a document, even though there is no doubt the possibility of erroneous findings in the inspection. Article is to examine the current legal situation, enriched with attention *de lege ferenda*.